

**Functieomschrijving Vrijwilliger Palliatieve Terminale zorg hospice De Cirkel
18-8-2021
Goedgekeurd: 26-10-2021**

Functiebenaming

Vrijwilliger Palliatieve Terminale Zorg (hierna te noemen vrijwilliger)

Plaats in de organisatie

De vrijwilliger legt verantwoording af aan de coördinator.

Toelichting: het woord 'zorg' in deze omschrijving moet gelezen worden als 'hospicezorg'. Dit betreft uitsluitend ondersteunende en huishoudelijke taken. De vrijwilliger biedt expliciet geen medische zorg. Medische zorg is voorbehouden aan de medewerkers van de thuiszorgorganisatie en de huisarts.

Uitgangspunten bij de taken van de vrijwilligers in het hospice

- De zorg die een vrijwilliger biedt, is geen vervanging van de mantelzorg. Het is een aanvulling in het geval dat de mantelzorg zelf deze zorg niet kan verlenen.
- De zorg die de vrijwilliger biedt, omvat geen medische of verpleegkundige handelingen.
- De zorg van de vrijwilliger is erop gericht een 'bijna-thuis'-situatie te creëren voor de bewoner, zijn familie en de mantelzorgers. Om dit te realiseren heeft de vrijwilliger respect, stelt zich bescheiden op en biedt hij/zij ruimte voor de eigenheid van de bewoner, zijn familie en de mantelzorgers.
- De vrijwilliger verricht zijn/haar taken onder verantwoordelijkheid van en in opdracht van de coördinator.
- De vrijwilliger waarborgt de privacy van de bewoners, hun familie en de mantelzorgers.

Hoofdonderdelen van de functie

1. ondersteunen van de bewoner en mantelzorgers
2. helpen bij de praktische verzorging van terminale bewoners
3. signaleren, rapporteren en samenwerken

1. Ondersteunen van de bewoner en mantelzorgers

De vrijwilliger biedt tijd, aandacht en ondersteuning aan mensen in de laatste levensfase en hun naasten in het hospice. Deze ondersteuning is aanvullend op de medische en lichamelijke zorg van huisarts en thuiszorg. Belangrijk is dat de vrijwilligers 'er zijn'. Aanwezig zijn betekent indien van toepassing ook waken bij en observeren van de bewoner. De observaties richten zich op de toestand van de bewoner; opletten hoe het gaat, wat iemand nodig heeft of wenst. De observaties

richten zich ook op de mantelzorgers, op hun draaglast en draagkracht. De vrijwilliger is behulpzaam en zo nabij als mogelijk en wenselijk is.

De zorg van de vrijwilliger vervangt niet de zorg van de mantelzorgers maar vult deze aan, ter ontlasting van die mantelzorg. Waar mogelijk geeft de vrijwilliger de mantelzorger een steuntje in de rug, onder andere door concrete aanwijzingen te geven of familie te ondersteunen zodat ze de laatste wensen van de bewoner kunnen uitvoeren. Dit alles op een tactvolle, niet voorschrijvende manier.

In het hospice is het belangrijk dat de vrijwilliger er zoveel mogelijk voor zorgt dat de bewoner en diens naasten zich er zo veel als mogelijk thuis voelen.

Emotionele steun

In een aantal situaties waar de vrijwilliger zijn/ haar taken uitvoert, ontstaat een bijzondere relatie met de bewoner en de mantelzorgers. Kenmerken van deze relatie zijn vertrouwelijkheid en persoonlijke betrokkenheid. Zowel de bewoner als de mantelzorgers kunnen met de vrijwilliger praten over hun zorgen, het afscheid nemen, de dood. Emotionele steun aan de bewoner en mantelzorgers kan inhouden: troosten, aandachtig luisteren, nabij zijn, helpen rust te vinden, opvangen van signalen, openstaan voor verschillende emoties die worden ervaren.

De vrijwilliger moet de zorgsituatie goed inschatten om te bepalen aan welke emotionele steun behoefte is. Dat vraagt veel inlevingsvermogen van de vrijwilliger. Als er zaken spelen die buiten de vaardigheid en verantwoordelijkheid van de vrijwilliger liggen, verwijst de vrijwilliger door naar de coördinator of naar deskundigen (pastor, geestelijk verzorger, maatschappelijk werk). Persoonlijke informatie wordt vertrouwelijk behandeld.

Grenzen

De vrijwilliger bewaart afstand als het gaat om het delen van eigen emoties en ervaringen. De vrijwilliger neemt niet de taak van de professionele nazorg over. Wel bespreekt de vrijwilliger de mogelijkheid van nazorg met de mantelzorgers. Als een mantelzorger te kennen geeft hier behoefte aan te hebben, wordt dit doorgegeven aan de coördinator.

Voor alle medisch-inhoudelijke vragen onder andere met betrekking tot pijnbestrijding, ziekteverloop, medicatie en euthanasie moet de vrijwilliger verwijzen naar de professionele hulpverleners.

Informatieve steun

De vrijwilliger gaat in op vragen van mantelzorgers en denkt mee over praktische zaken. Als er advies wordt gevraagd buiten de verantwoordelijkheid van de vrijwilliger, verwijst deze naar de coördinator.

2. Praktische verzorging van terminale bewoners

De praktische ondersteuning van de bewoner betreft op verzoek ondersteuning bij de lichamelijke verzorging van de bewoner, lichte huishoudelijke taken, aanbieden van eten en drinken en het regelen van de dagelijkse gang van zaken voor de bewoner.

Lichamelijke verzorging van de bewoner

Dit gebeurt in overleg met de coördinator en de thuiszorg en/of huisarts. Per bewoner wordt bepaald welke handelingen door de vrijwilliger mogen worden verricht. Dit omvat:

- kleine verfrissingsbeurten
- eenvoudige mondverzorging
- haarverzorging
- lichte bed verschoning
- wisselliging
- hulp bij het in- en uit bed gaan
- hulp bij het eten en drinken
- hulp bij de toiletgang

Lichte huishoudelijke taken:

- koffie- en thee zetten
- klaarmaken van de (brood)maaltijd
- een boodschap doen
- kamer opruimen
- planten/ bloemen verzorgen
- afwassen
- wassen van kleding

Grenzen

De vrijwilliger verricht geen medische en verpleegtechnische handelingen.

3. Signaleren en samenwerken

Vrijwilligers die na elkaar dienst hebben, bespreken onderling en met de coördinator (mits deze aanwezig is) hoe de afgelopen uren met de bewoners zijn verlopen en wat de aandachtspunten zijn voor de volgende dienst. Dit is belangrijk voor de continuïteit in de zorg aan de bewoners en hun mantelzorgers. Na afloop van elke dienst draagt de vrijwilliger de zorg over en verzorgt duidelijke schriftelijke en mondelinge rapportage, afhankelijk van gemaakte afspraken. De vrijwilliger kan eventuele veranderingen signaleren in de zorgbehoefte of situatie van de bewoner. Ook de draagkracht van de mantelzorgers moet daarbij scherp in het oog gehouden worden. Als de vrijwilliger iets opvalt, geeft hij dit door aan de coördinator die de signalen eventueel bespreekt met de beroepsmatige zorg.

De vrijwilliger werkt zowel zelfstandig, als flexibel en collegiaal samen met de coördinator(en), collega-vrijwilligers en beroepskrachten.
De vrijwilliger heeft een open houding waarbij wederzijds vertrouwen en respect belangrijk zijn.

Bijlage 1

Werkzaamheden per dienst

Werkzaamheden (dienst 07.00 uur – 11.00 uur)

- Overdracht van de nachtdienst
- Overdrachtsrapportage lezen
- Papendrecht:
vuilcontainer aan de weg plaatsen op:
Maandag: GSM (Oranje) en Papier (blauw)
Maandag, Woensdag en Vrijdag: Restafval (Grijs)
- Hendrik-Ido-Ambacht:
Vuilcontainer aan de weg plaatsen op:
Dinsdag en vrijdag: restafval (bruin)
Woensdag: GFT (groen)
Vrijdag: plastic (speciale zakken) of papier (blauw)
- Bewonersronde, kloppen voor kamer binnen te gaan
- Waar nodig hulp aanbieden bij bijvoorbeeld toiletgang of verschonen van incontinentiemateriaal, thuiszorg komt vaak in de ochtend
- Ontbijt verzorgen, indien nodig assisteren bij het nuttigen hiervan
- Na de maaltijd het serviesgoed afruimen
- De thuiszorgmedewerk(st)er assisteren bij lichamelijke verzorging van de bewoner, als dit nodig en gewenst is
- Wasgoedverzorging opstarten
- Reinigen natte ruimte bewoner: thuiszorg ruimt zelf op, schoonmaak door de huishoudelijke hulp
- Overdrachtsrapportage bewoners schrijven

Werkzaamheden (dienst 11.00 uur – 15.00 uur)

- Overdracht -> doorgeven nog te verrichten taken
- Overdrachtsrapportage lezen
- Waar nodig hulp aanbieden bij bijvoorbeeld toiletgang of verschonen van incontinentiemateriaal
- Tafeldekken t.b.v. de maaltijd, zowel bij de bewoner als in de woonkamer
- De warme of broodmaaltijd bereiden, serveren en eventueel assisteren bij het nuttigen ervan
- Na de maaltijd het serviesgoed afruimen
- Wasgoedverzorging
- Overdrachtsrapportage bewoners schrijven

Werkzaamheden (dienst 15.00 uur – 19.00 uur)

- Overdracht -> doorgeven nog te verrichten taken
- Overdrachtsrapportage lezen
- Vuilcontainer ophalen op maandag, dinsdag, donderdag en vrijdag, die 's ochtends aan de straat zijn gezet.
- Bewonersronde
 - drinken aanbieden
 - eventueel uit bed halen
- Waar nodig hulp aanbieden bij bijvoorbeeld toiletgang of verschonen van incontinentiemateriaal, meestal komt thuiszorg hiervoor
- Wensen van de bewoners inventariseren en uitvoeren of doorgeven
- Avondmaaltijd verzorgen, indien nodig assisteren bij het nuttigen hiervan
- Afruimen van het serviesgoed
- Wasgoedverzorging
- Overdrachtsrapportage bewoners schrijven

Werkzaamheden (dienst 19.00 uur – 23.00 uur)

- Overdracht -> doorgeven nog te verrichten taken
- Overdrachtsrapportage lezen
- Wensen van de bewoners t.b.v. de nacht inventariseren
- Eventueel samen met de thuiszorgmedewerk(st)er de bewoner klaarmaken voor de nacht
- Waar nodig hulp aanbieden bij bijvoorbeeld toiletgang of verschonen van incontinentiemateriaal
- Alle prullenbakken legen en voorzien van schone zak
- Alle dienstruimtes netjes achterlaten
- Zomer: tuinkussens en parasols naar binnen brengen ivm regen en vocht in de lucht.
- Controle op zonneschermen (opgerold)
- Controle op het gesloten zijn van de tuindeuren van de kamers. Hierbij moet de klink omhooggetrokken worden voor activering van het nachtslot, je hoort een klik.
- Serviesgoed van de kamers naar de keuken brengen
- Mobiele telefoons in de opladers zetten
- Overdrachtsrapportage bewoners schrijven
- Overdracht aan de nachtdienst
- Aanvullen van de kastjes boven het aanrecht in de kamers van onze bewoners. Aan de binnenkant hangt een briefje wat erin moet zitten.

Niet nader genoemde algemene werkzaamheden

- Rapporteer indien een bewoner ontlasting heeft gehad.
- Vul voorraden aan als het bijna op is
- In- en uitruimen van de vaatwasser is een taak voor iedere dienst
- Verzorging van het wasgoed is een taak voor iedere dienst

- Noteer benodigdheden op het notitieboekje in de keuken
- Vergeet bij je vertrek uit het hospice niet de pager over te dragen
- Vermeld de openingsdatum op het geopende koelkastproduct
- Op in te vriezen producten stickers plakken met hierop vermelding product en invriesdatum
- Wasmachine/droger filters reinigen op maandag, zie ook wekelijkse en maandelijks schoonmaak lijst